

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 10. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastoj.

Leto XIV.

V Ljubljani, mesca junija 1911.

Štev. 6.

Naznanilo.

Vsled posredovanja »Zveze čebelarskih društev v Pragi« je finančno ministrstvo vnovič izdalo odlok, da dotični čebelarji, ki niso pokrmili brezdavčni sladkor do konca maja, lahko še pokrmijo v rojevnem času pod pogojem, da naznanijo društvu ime, priimek, kraj, pošto in davčni okraj.

Tajništvo.

Čebele in čebelar v juniju.

Josip Kosi, Celje.

O lipa, krasno ti drevo visoko,
sedaj ko si, prav kot nevesta zala,
se z belim nežnim cvetjem vsa obdala,
prav radostno te gleda moje oko.

Da prav izdatna bila sladka paša,
medeni se kozarci nam polnili
in vsaka sčrpala se cvetna čaša!

Narava s svojo darežljivo roko
z nektarjem tebe je obdarovala,
zato marljiva pa čebelca mala,
vesela gre na krono ti široko.

Naj vsi oblaki temni bi se skrili!
Zato edina zdaj je želja naša:
Le solnca žarkov daj nam Bože mili!

Mesec maj, ki smo stavili vanj toliko nad, nam čebelarjem ni prinesel zaželjenega uspeha. Deževalo je skoraj celi mesec, le proti koncu je bilo nekaj ugodnih dnevov, ki so naši čebeli omogočili izkoriščati nektar iz cvetja ravno se razcvetujoče duhteče akacije in cvetočih travnikov. Radi slabega vremena v majniku so tudi ljudstva precej zaostala in bodo roji prihajali vobče v juniju. Roju se naj da le toliko satnikov, kolikor jih zaseda, da bode satovje

lepše izdelal. Šele kadar je dodano satovje izgotovil, se naj prostor razširja, če je potreba, s celimi medstenami. Dodati rojem preveč satnikov, je velika napaka. Čebele ne morejo izdelati satovja, torej ostanejo sati samo deloma izgotovljeni.

Na takih satih se potem ljudstva vzimijo. V panju ostane več praznega prostora, kot bi ga bilo treba, in ima zima torej več pristopa. Spomladi, kadar se začne boljša paša, začnejo čebele satovje noviti, a ne stavijo več čebelnega, ampak trotovino, kamor matica takoj zaleže jajčeca. Posledica je seveda potem, da ima čebelar namesto čebel regiment trotov.

Čebelar naj roje in izrojence natanko opazuje, posebno kar se tiče matic.

Pogleda naj v gotovem času, če je matica že oplemenjena in je začela jajčeca leči. Ako je čebelar v tem oziru v negotovosti in ga skrbi, da bi mu bil panj brezmatičen, naj odvzame kateremu drugemu ljudstvu sat s čisto mlado zalego in privesi v dotični panj.

Ako čebele zalego negujejo in pitajo, kakor navadno, ima ljudstvo matico, če pa nastavijo matične celice, je znamenje, da se je matica pri izletu izgubila.

V tem slučaju mu pridene rezervno matico, katerih si v tem času vsak čebelar lahko več vzgoji, kakor sem to že omenil v navodilu za mesec maj. Ako pa nimaš matice, pa mu pridene iz kakega izrojence sat z zaleženo matično celico, ali pa se taka celica izreže in vcepi v sat dotičnega panj. Na tak način se lahko tudi obnovijo prestare matice ljudstev, ki še niso rojila.

Stara matica se odstrani, prihodnji dan pa pridene zaležena matična celica.

Čas, v katerem se matica oplemeni, pa ni vedno enak. Matica se lahko oplemeni kmalu in leže približno osem dni po rojenju že jajčeca, traja pa do tega časa tudi lahko tri tedne in še več. Odvisno je to od vremena in tudi od drugih okoliščin. Čebelar torej v tem oziru ne sme biti preveč bojazljiv.

Pri pregledovanju ljudstev pa se tudi lahko že odjemava deloma zadelani, torej zreli med.

Ker je upanje, da bode junij precej ugoden, se bode v tem mescu že marsikje točilo sukalo.

Pri izmetavanju medu se naj odkriti sat položi narobe, to je s tistim delom, ki je v panju zgoraj, navzdol v točilo, ker tako med laglje izteče.

Točilo se sprva žene počasi. Sat se obrne, kadar je iz ene strani prilično polovica medu izletela. Šele kadar je iz druge strani izletelo nekaj medu, se točilo lahko žene bolj hitro. Sat se večkrat obrne, prej ko je popolnoma iztočen.

Obenem se naj denejo sati prilično enake teže v točilo, da bode isto bolj enakomerno teklo.

Pri pregledovanju ljudstev in sploh pri vsakem delu v panjih pa naj čebelar ravna popolnoma mirno, da ne bode čebel razburil. Če je katero ljudstvo razburjeno in rado pika, naj se zapre in delo opravi drugi dan, kadar so čebele mirnejše.

Pri izrojencih je previdnost posebno potrebna, zakaj mlade matice so jako bojzljive, tekajo pri vznemirjenju plašno po panju semintja, in se lahko zgodi, da jo v takem slučaju umore lastne čebele.

Končno si naj čebelar zaznamva vsako spremembo v panjih, da bode pri vzimljenju popolnoma na jasnem, kaka ljudstva da vzimi.

Čebela v zakonu.

Zdolšek.

(Konec.)

Manjši čebelar nima niti vpogleda, v kako velikem obsegu se med ponareja, in radoveden sem, koliko odstotkov ogrskega medu, ki ga pride vsako leto toliko in toliko sto centov sem, je pristnega; menda skrajno malo. Ali ni čudno, da imajo na Ogrskem vedno tako dobro pašo, in vedno samo akacijo in lipo? Ali pa ni tudi ravno tako čudno, da so naši ljudje tako neumni, da ne tipajo goljufije? Večini odjemalcev ni nič za lep vonj, nič za to, da dobi med od poštenega, domačega čebelarja; da je le sladko, za to se mu gre. Če krmiš svojim čebelam v izdatnem obsegu veliko cenejši sladkor, ki ga potem predelajo, zmešajo s pristno strdjo in potem v celicah zadelajo, boš tudi imel lepe dobičke, toda srce poštenega čebelarja tega ne prenese. Še grši pa je med, ki se prodaja in kupuje pred raznimi prazniki v vedricah; to je navadna godla. Poštenim čebelarjem se s tem res godi huda krivica. Toda kako pomagati? Pritegnili bi sicer čisto lahko zakon za varstvo živil od dne 16. januarja 1896 št. 89 d. z. za leto 1897, ki prepoveduje pačenje in ponarejanje živil; toda dokaz, da je med res ponarejen, je, kakor dobro veste, težak, in če je slepar količkaj previden, začasno nemogoč. Posrečil bi se lahko le na ta način, da se naravnost dokaže, toliko množino sladkorja je dotičnik vkljub dobri paši skrmil; pa kdo bo šel v to svrhu na Ogrsko; vrana vrani pa ne izkljuje oči?!

Dokler torej nimamo zanesljivega sredstva razločiti pravi med od ponarejenega ali popačenega, so nam roke zavezane; takega sredstva pa je tudi težko pričakovati, zakaj pravi med se od ponarejenega razločuje le od večje množine pridatkov, ki povzročijo lep vonj in poseben okus. Stvar je važna, in ne smemo puške vreči še zdaj v koruzo. Mogoče bi se dala takole prijati: Naše društvo stopi z vsemi drugimi društvi v dotiko, in se naj sporazumno razpiše nagrada strokovnjaku, ki bi se naj mu doposlal iz vseh mogočih krajev in od različnega cvetja vsakovrsten med, in se naj ugotovi, najmanj koliko mravljinčne kisline, eteričnih olj in drugih primesi ima pravi med. Če potem kak drug „med“ ne bo imel toliko primesi, je ponarejen, oziroma popačen, in se bo zdaj tudi lahko reklo, koliko je ponarejenega zraven.

Medarjem zaukazati, naj delajo s svojo „strdjo“ v zaprtih ali vsaj tako zamreženih prostorih, da čebele ne morejo noter, se da le potom zakona, ker vendar ne gre pravice in prostosti drugemu krčiti tebi na ljubo. To je tudi vzrok težavnega boja ljubljanskih čebelarjev.

Laglje je stališče pri vprašanju, kako zabraniti začetek in razširjevanje gnilobe. Zakrivi se gnilobo s tem, da kradejo čebele pri medarjih iz zalege mrtvih čebel itd. stiskano „strd“ — če se jih sploh tam ne pobije ali potopi — povzročiš pa gnilobo tudi sam, če krmiš tako strd, ali če nepravilno in nepazljivo ravnaš s svojimi panji, kjer si pa žopet sam kriv, ker ne verjameš, da je bolje krmiti skuhan stadkor, kakor pa med, glede katerega ne veš, kak da je. Da se delajo poizkusi gnilobo ozdraviti, je čisto prav; da se pa priporočajo neveščim sredstva, katerih zanesljivost se še ni dognala, ni prav, in do zdaj še nimamo popolnoma zanesljivega zdravila, gnilobo odpraviti. Zaradi tega se mora — ker je ta kuga tako nevarna, ne samo za cel tvoj čebelnjak, ampak celo za več let in za tvoje sosede-čebelarje — bolezen zatreti pri korenini, in tukaj bi res potrebovali postavo, kakor je na pr. zakon od dne 29. februarja 1880 št. 35 d. z. za zabranjenje živalskih kug, ki med drugim določa, da se mora živina nevarno okuženega hleva, (tudi še zdrava) zaklati in uničiti; v posebnih slučajih ti celo država plača vrednost. Tako določilo bi bilo menda najpotrebnejše, poleg že omenjene zapovedi za medarje. Misliti je na to, da res dobimo kak čebelarski zakon, toda če se ne bomo sami pobrigali, če ne bomo sami izdelali takega predloga in ga vložili po kakem poslaču, ga ne bo; kak državni zakon bi po mojem mnenju ne bil umesten; prvič ker bi tak predlog v državnem zboru predolgo ležal, drugič so pa razmere za čebelarstvo tako različne, da se celo sosedne občine razločujejo med seboj. Čebelarski pozdrav!

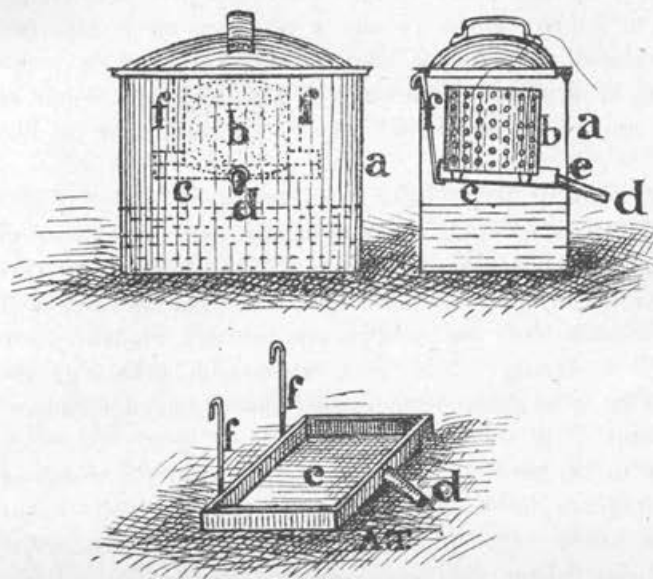
Domač topilnik za vosek.

Slike kažejo topilnik za raztopljenje starega satovja ter ima prednost, da ga vsak čebelar lahko sam napravi.

Vnanja posoda (*a*) je velik kotel ali lonec, notranja posoda (*b*) je okroglast cedilnik ali luknjasta posoda iz pločevine. Zato lahko služi vsaka stara pločevinasta posoda, v katero se narede na gosto luknje, kakega $\frac{1}{2}$ cm v premeru, in sicer povsod, tudi na dnu. Ta posoda ima kratke podstave (*noge*), prilično 1 cm visoke, ter stoji na plehasti nizki posodi ali ponvi (*c*), katero si vsak lahko iz pločevine sam napravi. V sprednji strani te nizke posode ali ponve je prilotana kratka pipa ali cev, ki prodira skozi luknjo (*e*), napravljeno v vnanji posodi (*a*), in sicer okoli ene tretjine visoko nad dnom te posode (*a*). Na zadnjem koncu nizke posode (*c*) ali ponve sta dve žici (*f*) iz železa ali bakra pritrjeni.

Pri rabljenju te naprave se nizka posoda (*c*) vtakne v vnanjo posodo (*a*), cev ali pipa (*e*) se ravna tako, da prodira skozi luknjo na sprednji strani vnanje posode, žici pa se tako zakrivita, da se moreta čez rob vnanje posode obesiti tako, da drže notranjo posodo ali cedilnik (*b*) in nizko posodo (*c*) v primernem položaju. Kljuge na žicah se naj tako narede, da bodo nizko posodo (*c*) v poševnem položaju proti sprednjemu koncu vnanje posode (*a*) vzdržavale, vendar ne preveč nagnjeno. Ko je to vse v redu, se notranja

luknjasta posoda (b) s satovjem napolni. Nato se v vnanjo posodo (a) nalije vode, in sicer toliko, da ostane med njenim površjem in dnom nizke posode

(c) še precej prostora. Slednjič se cela naprava na ogenj postavi. V kratkem času se bo začel vosek topiti ter bo čist in snažen začel po cevi (d) teči v posodo, ki se je v ta namen postavila.

Ako se novo satovje topi, se prihrani dosti časa, če se vrela voda v vnanjo posodo (a) vlije. Ako je pa satovje staro, se dosežejo bolji uspehi, če se mrzla voda rabi. Pri rabljenju mrzle vode se

razvija para, ki polagoma satovje mehča in topi, kar je bolje, kakor pa če bi velika vročina prehitro vplivati začela.

Cev (d) ne sme več čez vnanjo posodo prodirati, kakor kake dva palca, ker v daljših ceveh bi se vosek zgoščaval. „Beekeepers Gazette.“

Neobdačeni sladkor.

Govor Ivana Jurančiča na obč. zboru „Slov. čebelarstva društva za Sp. Štajersko“ v Celju dne 21. maja 1911.

Koncem preteklega leta je „neobdačeni sladkor“ čebelarje jako razburil ter jim vzbudil velike nade. Došlo mi je tozadevno mnogo pismenih vprašanj, in tudi na shodih pride pogosto pogovor na sladkor. Vsak pošteno misleč čebelar mora pritrditi, da bi bila velika dobrot, ako bi se čebelarje v slabih letih podpiralo. Pa stvar je navidezno dobra in lepa, v resnici pa je celo drugačna. Oglejmo si najprej glavne zapreke:

1. Dobi se ga veliko premalo. „Osrednje čebelarstvo društvo za Kranjsko itd.“, ki šteje nad 700 članov, je dobilo dovoljeno najprej 9 mtr. stotov, kar je kot veliko premajhno množino seveda odklonilo. Potem se mu je dovolilo 20 stotov; in slednjič s prizadevanjem je dobilo še 29 stotov. Od tega pride na enega čebelarja 4 kg, dasi bi smel vsak čebelar prositi za vsak potreben panj 5 kg.

2. Je dobava neobdačenega sladkorja v zvezi s strogimi pogoji. a) Se sme z njim krmiti le v sili; špekulativno krmljenje bi bilo torej zloraba. b) Pokrmiti se mora v gotovem, od vlade določenem času. V Ljubljano

je došel sladkor, ko bi ga že davno morali pokrmiti, tako da so bili prisiljeni podaljšanje roka izposlovati brzojavnim potom. c) Finančno nadzorstvo. Finančni organi bi imeli vsak čas prost vstop v čebelnjak in v celo stanovanje čebelarjevo. Tega bi gotovo noben čebelar z veseljem ne pozdravljajal. d) Za vsak tozadevni prestopok so določene jako občutne kazni. e) Za vsako zlorabo jamčijo vsi člani in društvo solidarno, t. j. „vsi za enega, eden za vse.“ Ali naj torej tudi moj sosed in prijatelj kazni trpi, ako sem jaz hudoben ali malomaren.

K temu si dovoljujem dodati še jaz nekaj pomislekov:

1. Ta neobdačeni sladkor nam nudi premalo uspeha napram tako strogi odgovornosti, kakor tudi glede ogromnega dela in stroškov pri dobavi, razdelitvi in razpošiljanju. (Gosp. delegat, oz. tajnik „Čeb. društva za Kranjsko“ nam je to svojo bridko izkušnjo čez vse pričakovanje potrdil). Sladkor stane v tovarni sicer 1 kg le 34 v, vendar preden je v čebelarjevih rokah, ga vse okoliščine tako podražijo, da je le nekaj vinarjev ceneji, kakor navadni sladkor, ki ga dobivamo v trgovinah.

2. Sladkor, zlasti še ta, ki je s 5% peskom in žagovino pomešan, ne nudi čebelam ne kvantitativno, ne kvalitativno tistih redilnih snovi, kakor med, ki je njih naravna hrana. Pri splošni vpeljavi, kakor pri neizogibni zlorabi bi v teku let čebelno pleme oslabelo, oziroma degeneriralo, dočim mora vsak napreden čebelar delati na to, da se čebelno plemeboljšuje in povzdigne.

3. Kdo more odgovarjati, ako se sladkor iz kakega nepričakovanega vzroka ne more pokrmiti do določenega časa?

4. Neobdačeni sladkor tvori izkušnjava za brezvestne čebelarje in za nevedne začetnike, da bi povodom dobave naznanjali večje število panjev, ali da bi sladkor na nepošten, sebičen način krmili in s tem med pačili, t. j. storili nepristnega. Pri navadnem sladkorju je vsaka tozadevna nepoštena špekulacija nemogoča vsled popolne cene, katere še med večkrat za veliko ne presega.

5. Vsled nepoštena špekulacije bi naš med izgubil svoj ugled in dobro ime, ter bi se ga gotovo še težje prodalo, kakor dozda.

Po teh navedenih dejstvih si torej dovoljujem svetovati, da si od neobdačenega sladkorja sploh ne obetamo nikake sreče, in da se naše društvo ne poteguje zanj tako dolgo, dokler se ne izboljšajo pogoji, pod katerimi je sploh dosegljiv. Pravzaprav bistveno tudi nimamo vzroka. Koliko čebelarjev toži, da ne morejo pridelanega medu hitro ali za primerno ceno prodati, ko šušmarji prodajo ovirajo s prenizko ceno ali z nezrelim blagom itd. V dokaz za to so nam pogosti klici čebelarjev po nekaki organizaciji za razpečevanja medu.

Res pridejo slabe letine povsod in gotovo jih je čutil že vsak, ki čebelarji vsaj eno desetletje. Takrat pa se zatečimo k navadnemu sladkorju, ki ga dobimo brez vseh ovir in težkoč ter vsak trenutek, kadar ga rabimo, ne še le čez 6—7 mesecev. Ali morejo naše lačne čebele tako dolgo čakati? Rad bi slišal odgovor na vprašanje, koliko je bilo pomagano dotičnim čebelarjem in njihovim čebelam, ki bi potrebovali sladkor v jeseni, dobili pa so ga šele

v polni pomladi, ko je že obilna paša vso revščino v panjih obilno zaelila. Saj je bila potemtakem vsa ta akcija nekak prisiljen prestop, ker je ta sladkor dovoljen in namenjen le za potrebne panje, ki niso imeli zadostne hrane za zimo.

Čeravno je navaden sladkor nekoliko dražji, vendar ga dobimo pri večjih zalogah v velikih množinah po znižani ceni, kakor trgovci, kar zamo-rejo podružnice izposlovati s skupnimi naročili.

Ne morem še pri tej priliki zamolčati, da je tudi ta neobdačeni sladkor, kakor žalibog dandanes marsikatera dobra stvar, moral služiti kot orodje strankarske gonje med dvema čebelarškima organizacijama, namreč med „Zvezo avstrijskih čebelarških društev“ in med „Avstrijskim centralnim čebelarškim društvom.“ Obe stranki sta pri izposlovanju neobdačenega sladkorja gledali bolj na to, kako bi zvišali svoj ugled in si pridobili več privržencev, kakor na uspeh, kateri se sploh s tem sladkorjem da doseči.

Končno Vas opozorim na neki drugi „neobdačeni sladkor“, ki čebelam veliko bolj ugaja in za katerega čebelarju ni treba neposredno v žep poseči. To je: zadostna zaloga medu v satih. Naučimo naše čebelarje, da bodo v jeseni shranili dovolj medu v satih, katere potem v potrebi dajejo čebelam, in ne bo jim treba misliti na taka kočljiva nadomestila. Ako eno leto ne pride potreba za porabo, pa jih pustimo za drugo ali tretje leto, saj pokrit med se ne skvari mnoga leta. Učimo jih torej pravilno čebelariti, in več jim bomo koristili, kakor če jih motimo z iluzoričnimi nadami in upanji!

Dostavek uredništva: Če bi c. kr. finančno ministrstvo dovolilo v prihodnje sladkor brez davka tudi brez posebnih ceremonij, bi bilo mnogo kranjskih čebelarjev hvaležnih zanj, kakor so že zdaj hvaležni za onih 1900 K, ki jih je odpustilo pri dozdam nakazanih 50 kvintalih. Pri nas ne čebelarimo v prvi vrsti na med, temveč na roje, in če nam ajda odreče, potem treba dopolniti zimsko zalogo, ali pa žvepljati, da je groza. Pa s čim dopolniti za zimo, če ni medu? Že zdaj smo jeseni zalagali čebele s sladkorjem, a kg po 80 in več vinarjev, zakaj bi jih zdaj ne z neobdačenim po 40 h ali kaj malega črez, če ga je mogoče dobiti? Seveda velja to samo za potrebo in za poštene čebelarje, kakršne pa smatramo vse.

Naše opazovalnice.

Poročevalec Jos. Verbič.

Ilirska Bistrica. Kljub temu, da je bilo vreme vetrovno in nebo le malokdaj popolnoma jasno, razvijala so se ljudstva povoljno. Cvetnega prahu je bilo povsod dovolj. Zalega se je nahajala v sredini mesca na štirih do petih satih. Žnideršič.

Kranj. April nam je bil, kar ni njegova navada, v zadnjih dveh tretjinah zelo milostiv. Normalna ljudstva so se zelo dobro razvijala. Panj na tehtnici pa je tako oslabel, da ta mesec nisem zabeleževal teže. Veliko prehitro je začel staviti zalego in vsled tega izgubil vse starejše čebele. Mnogo

jih je vzela bližnja Sava. Sedaj si tudi lahko razlagam, zakaj je njegova teža mesca februarja in začetkom marca tako zelo padala. Konjedić.

Idrija. Čebele se vsled deževnega in vetrovnega vremena niso mogle tako razvijati, da bi nam bilo povolji.

Metlika. Čebele so se v prvi tretjini mesca tesno stisnile v gručo in bila je nevarnost, da se zalega prehladi. Zopet se je skazalo, kako potrebno je, da so čebele vso pomlad dobro odete. Pozneje je začelo cvesti sadno drevje in 18. aprila je tehtnica pokazala prvi prinos. K. Barlé.

Nabrežina. Nestanovitnost vremena v aprilu je povzročila, da je željno pričakovani donos izostal skoraj popolnoma. Čul sem, da nekateri čebelarji kljub vsej skrbnosti za hrano, dober in gorak panj, zadrževanju mrzlih vetrov itd. tožijo o slabih uspehih glede razvijanja. Mislim, da je temu vzrok vzimljenjé slabih ljudstev. Na stotine čebelarjev tudi pusti čebelam črez zimo preveč prostora. Ljudstvo ga ne more razgrevati in posledica je počasno pomnoževanje. Sila.

Podgorje pri Kamniku. Mesec april nam je kazal v prvih tretjinah zimski obraz. Menjavali so se dež, sneg in slana, huda burja pa je bila stalen gost. Proti koncu se je hipoma spreobrnilo. Od 23. so cvetele mirabele, marelice, breskve in češnje, od 26. hruške, od 29. češplje. Žal, da je dež prekinil zadnje dni pašo. Sallath.

Struge pri Dobropoljah. Tudi tukaj je bila prva polovica aprila zelo neugodna za čebele. 24. so začele cvesti češnje in tehtnica je pokazala prvi prinos. Na drugem drevju, ki je pozneje cvetelo, niso ničesar nabrale zaradi deževja. Meglen.

Mesečni pregled: april 1911.

Kraj	Učinek tehtanega panjů								Poraba ozir. prebitek	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne		najvišja	najnižja	Srednja mesečna		z dežjem	s snegom	s solncem			z vetrom
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi	
	1	2	3	1	2	3													
Ilirska Bistrica	—	—	20	30	50	—	20	26	60	26	0	5	25	6	5	3	22	5	26
Kranj	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	0	12	21	4	3	6	7	17	27
Idrija	—	38	51	—	—	—	18	24	89	24	—1	—	23	15	6	6	1	23	27
Metlika	—	—	90	75	5	—	45	23	10	23	0	10 ⁻⁸	23	10	5	5	22	3	30
Nabrežina	—	—	200	65	25	—	30	23	110	32	3	15 ⁻⁴	27	5	—	7	—	23	21
Podgorje pri Kamniku	—	—	125	80	155	—	60	25	110	26	—2	11	23	5	3	7	9	14	27
Struge pri Dobropoljah	—	—	100	35	135	—	40	25	70	22	—	121	19	7	5	12	11	7	26
Sv. Duh na Ostrem vrhu	—	—	215	20	60	—	60	26	135	21	—4	8 ⁻³	24	8	4	5	16	9	—

„Učinek tehtanega panjů“ in „Poraba ozir. prebitek“ sta navedena v *dkg.*
Črtica „—“ v koloni „Temperatura“ znači stopinje mraza.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Čebelarski shod v Grosuplju se vrši v nedeljo 25. t. m. ob 3. uri pop. v gostilni gospoda Košaka. Na shodu bo predaval gospod nadučitelj A. Likozar. Vabijo se vsi sosedni čebelarji, da se shoda udeleže, ker bode važno predavanje o brezdavčnem sladkorju.

Čebelarski shod v Dolu v Kamniškem okraju se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 3. uri pop. v ondotni šoli. Na shodu bo predaval g. nadučitelj Likozar o umnem čebelarstvu sploh, o čebelarskih podružnicah in o pitanju s sladkorjem.

STAJERSKE PODRUŽNICE.

Občni zbor Slovenskega čebelarskega društva za Spodnje Štajersko. Vršil se je v nedeljo dne 21. maja ob nenavadno obilni udeležbi v Narodnem domu v Celju. Gospod predsednik otvori točno ob 11. uri zborovanje ter v vznešenih besedah pozdravi došle zborovalce, kakor tudi zastopnika bratskega nam Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko gosp. Hinka Zirkelbacha iz Ljubljane. Ta se zahvali za prisrčni pozdrav ter v svojem in v imenu društva želi današnjemu zborovanju najlepši uspeh.

Iz poročila g. tajnika povzamemo sledeče:

Odbor, ki se mu je pretečeno leto izročila usoda društva, trudil se je po svojih močeh ter vkljub raznim neprilikam dosegel vendar tako lepe uspehe, da je lahko društvo ponosno nanje. Denarno stanje je še dokaj ugodno, zakaj prištedili smo si že majhen prebitek. Zanimanje za društvo je oddnedodne intenzivnejše, število podružnic vedno večje ter šteje sedaj že okoli 800 čebelarjev, ki so zbrani v okrilju našega društva. V proslavo 80letnice Njega Veličanstva je priredilo Štajersko čebelarsko društvo lansko leto v jeseni razstavo v Gradcu ter povabilo tudi naše društvo. Odbor je sklenil odzvati se temu vabilu ter se udeležiti razstave. Vkljub slabi letini in kratkemu času je bilo naše društvo vendar častno zastopano. Razstavili smo 70 kg medu, 4 kg umetnih satov in razne likerje.

Naše društvo je bilo obdarjeno s prvim darilom ministrstva za poljedelstvo z veliko bronasto kolajno, znak da so naši predmeti ugajali. Tudi je dobil vsak razstavljaev krasno izdelano diplomu v spomin. Nadalje je sklenil odbor v prihodnje prevzeti stroške kolekov pri ustanovitvi podružnic ter si nabaviti društvene prav lične in ročne steklenice po $\frac{1}{2}$ kg in 1 kg vsebine, ki se bodo prodajale le udom potom tvrdke Strupi v Celju.

Največ dela pa je imel odbor s pripravami za razstavo, ki se vrši prihodnje leto v Celju, ko proslavi naše društvo svojo desetletnico. Izdelali so se načrti in stroškovniki, kateri so se že poslali ministrstvu za poljedelstvo, zaprosilo se je pri državi in deželi za prispevke in kolajne ter poslala so se vsem denarnim zavodom pisma, proseč jih za denarno podporo. Odbor je storil tedaj vse, kar mu je bilo mogoče storiti, a dolžnost vseh čebelarjev je sedaj, pričeto delo tudi častno končati. Z željo, da poneso vsi zbrani idejo za našo razstavo v krog svojih prijateljev čebelarjev ter se drugo leto na starodavnih tleh celjskega mesta v spremstvu svojih čebelic ter obloženi z medom in voskom podamo veselega srca roke, sklene tajnik svoje poročilo.

Iz poročila g. blagajnika je razvidno, da je imelo društvo dohodkov 2144:70 K, izdatkov 1049:90 K, torej prebitka 1094:80 K. Ta denar je deloma v posojilnici v Celju, deloma pa v poštni hranilnici plodonosno naložen.

Obe poročili vzameta se na znanje. Preide se k 4. točki dnevnega reda, k volitvam.

Izvoljeni so na predlog gosp. poštne nadoficijala Mirnika sledeči gospodje: Kurbus Tomaž, Zdolšek Anton, Kosi Anton, Preindl Josip, Lukman Ivan, Strelec Ivan, Černej Ludovik in Sivka Anton.

V pomnoženi razstavni odbor pa gospod profesor Jošt, učitelj Levstik, čebelarški mojster Pikel, živinozdravnik Volovšek in posestnik Samec.

Predsednik preide potem k 5. točki dnevnega reda: Predavanje gosp. potovalnega učitelja Jurančiča o neobdačnem sladkorju in o razstavi. V pregledno sestavljenem poročilu podal nam je jasno sliko, s kolikimi težavami je združena nabava tega sladkorja, koliko odgovornost prevzame ne le vsak posameznik, ampak vse društvo, ter sklenil, da pač lahko mirnega srca to dobroto odklonimo.

Ko je še odposlanec g. Zirkelbach razložil, koliko sitnosti, truda in dela so imeli Kranjci z nabavo in razpošiljanjem neobdačenega sladkorja, smo bili vsi enega mnenja, da se za sladkor gotovo ne bomo potegnili, ampak v slučaju potrebe nudili našim ljubljenkam pristni med ali pa navadni sladkor.

V kratkih potezah orisal nam je še gospod predavatelj program bodoče razstave, kako in kaj naj se pošlje na razstavo, ter bodril navzoče čebelarje, da že sedaj prično s potrebnimi pripravami.

S to točko je bil dnevni red izčrpan, in gospod predsednik sklene po 3urnem zborovanju občni zbor, želeč vsem prav veselo in srečno čebelarstvo leto.

Po skupnem obedu v Narodnem domu smo se podali k vili gospoda profesorja Jošta ter si ogledali krasni prostor, ki ga je blagovolil prepustiti za nameravano čebelarstvo razstavo. Pri povratku smo obiskali še ljubko in vzorno čebelarstvo domovje našega dičnega podpredsednika g. Zdolška ter se na novo ojačeni vrnili domu k svojim ljubljenkam.

Sv. Križ na Murskem polju. Čebelarstva podružnica „Mursko polje“ je priredila dne 14. maja po rani maši v šoli pri Sv. Križu zborovanje. Naš strokovnjak v čebelarstvu, potov. učitelj gosp. Jan. Jurančič, nam je zopet prav zanimivo in v poljudni, vsakomur lahko umljivi besedi podal mnogo koristnih nauk in napotkov. Povdarjal je, kako bi si morali na čebelarskih shodih buditi zanimanje in vnemo za čebelarstvo; kako si more kmetovalec

pri čebelicah oddahniti in užiti mnogo prijetnih in sladkih uric . . . Razložil nam je, katere lastnosti mora imeti dober panj, kako je razširjati spomladi prostor, kako se da preprečiti preobilna trotovina in dobiti lepo satovje. Pozval je tudi podružnico, da pošlje na občni zbor čeb. društva za Spodnje Štajersko dne 21. maja v Celju svojega delegata, kjer se bo o tej priliki razpravljalo o čebelarški razstavi, ki jo priredi društvo l. 1912. v Celju. — V imenu prisotnih 30 čebelarjev se je zahvalil priljubljenemu gdu. predavatelju nadučitelj Cvetko ter še dodatno izrazil sledeče: 1. Ker imajo graški (in menda tudi nekateri drugi) trgovci z živili in zasebniki o kandirani ajdovi strdi iz Spodnje Štajerske bedasto mnenje, da ni pristna, ampak pomešana z moko (!), zato bi bilo dobro, ako se napiše še pred koncem avgusta poljudna strokovna razprava o takem medu, pojasni v njej naravni pojav kandiranja ter pošlje to v kakšen precej razširjen nemški časopis, n. pr. „Tagespošto.“ 2. Z ozirom na dejstvo, da mnogi čebelarji tu v okolici in drugod prodajajo nezrel med za neprimerno nizko ceno ter s tem kvarijo cene medu poštenih čebelarjev, ki morejo postreči kupcu z zrelo, dobro robo, bi bilo nujno potrebno, da se osnuje za Spod. Štajersko medarska zadruga, oziroma nekaka osrednja vnovčevalnica medu, v kateri bi bili združeni vsi pošteni čebelarji, in koje načelstvo bi sklepalo kupčije z medom en gros po že vnaprej določenih, za razne kakovosti strdi primernih cenah. Ud zadruga bi moral o pristopu vplačati primeren delež, ki bi se mu vrnil, ako bi nehal čebelariti; izgubil pa bi ga, če bi hotel zadrugo oškodovati s slabim blagom, poleg tega bi bil še izključen. Vsak zadružnik naj bi bil obenem tudi ud kake čeb. podružnice. — Iz šole smo poleteli potem k res vzornemu, skoraj bi si upal reči luksurijsno urejenemu čebelnjaku gda. Bratina v Križevcih, kjer nam je g. Jurančič pokazal marsikaj praktično, kar je v šoli omenil z besedo. Veliko presenečenje vsem pa so bili razni starinski panji iz Muropoljcem znanega Jurinčevega čebelnjaka v Banovcih, ki jih je gosp. Bratina po pokojnem prejšnjem lastniku kupil in dobro shranil. Ne maram danes več omeniti o teh čudnih panjovih, toliko pa vendar rečem, da bodo tvorili na čebelarški razstavi l. 1912. v Celju prezanimiv oddelek. Končno je še g. Jurančič naročil, da naj dajo lastniki boljših čebelnjakov, kakršnih je dandanes že mnogo na Murskem polju, iste za razstavo fotografirati.

Popoldne so priredili nekateri udeleženci predpoldanega zborovanja izlet k šolskemu čebelnjaku na Cven, kjer se je tudi sešlo precejšnje število „muharjev“. G. Jurančič je nekoliko ponovil svoje jutranje predavanje, nato pa še govoril o mrzli in topli stavbi, kako je nepraktična mreža namesto šipe, da je edino pravo mesto za zalego v spodnji etaži, kako se je razvijal „dunajski stojak“, o prednosti naše bolj pozne ajdove paše, o špekulativnem pitanju pred glavno pašo ter se obenem izrekel proti nakupu neobdačenega sladkorja. Gg. nadučitelj Pušenjak in veleposestnik Mursa sta pripomnila marsikaj iz svoje mnogoletne prakse. Zadnji se je končno toplo zavzel za ustanovitev že omenjene medarske zadruga, ki bi privabila podružnicam nove ude. G. Jurančič je obljubil storiti, kar bo v njegovi moči, da se ta ideja v doglednem času realizuje.

Iz Limovc pri Trojanah. Poslušajte, dragi čebelarji, o čebelarstem čudežu. Jeseni sem pustil plemenjaka, ki ni imel niti pol kilograma medu, in sem mu moral za zimo dodati primerno množino sladkorja. Spomladi sem ga prenesel v resje, in dne 26. aprila mi je že dal črez 1 kg težak roj. Jesen je bila tod v čebelarstem oziru skrajno slaba, dokaz temu je žalostni slučaj, da je nekemu tukajšnjemu čebelarju, kateri ni jeseni dopital, pomrlo od desetih plemenjakov devet. Bom pa še pozneje kaj več poročal.

Blaz Štrajhar.

Iz Poljanske doline. Nekaj besedi udom Poljanske čebel. podružnice. Marsikateri čebelar v naši dolini je že poizkusil čebelariti v panjovih s premakljivim delom. Toda nobeden se še ne more pohvaliti, da bi bil s premakljivim delom dosegel večje uspehe, ko v starih kranjskih panjovih. Temu pa niso vzrok le bolj slabe letine, vzrok smo tudi sami! Nes pametno smo ravnali, da smo se posluževali novih panjev, dokler o njih nismo imeli nobenega pojma. G. Žnideršič pravi: „Nobeden naj ne preide k premakljivemu delu, dokler se ni tega učil pri kakem drugem čebelarju, ki popolnoma razume to stvar.“ Nekateri bi radi kar naenkrat opustili stare kranjske panjove ter jih nadomestili z novimi. Pa tako ravnanje ni pametno. Že sam sem imel v tem neprijetno izkušnjo. Pač pa bi bilo pametno, da bi si posamezniki, ki imate veselje do premakljivega dela, poslužili po par panjev za poizkušnjo. Če vam bodo ugajali, si jih potem vsako leto nabavite lahko nekaj več. S tem se bode te polagoma privadili premakljivega dela in spoznali tudi njegovo vrednost. Vem, da si nekateri čebelarji naše podružnice želite, poizkusiti nove panjove, gotovo pa ne veste, kateri panj bi bil za vas in tudi kraju najbolj primeren. Nimam sicer še bogve kolike izkušnje o vsakovrstnih panjovih, vendar upam, da ne bode napravil posebne napake, če svetujem, da bi se Poljanci poslužili Žnideršičevega eksportnega panjú za poizkušnjo. Nekateri so z omenjenim panjem zelo zadovoljni, nekateri pa tudi ne, in to radi tega, ker zadaj za okvirji nima nič prostora za pitanje. To je sicer res težavno za one, ki nikakor ne morejo opustiti lesenih pitalnikov (koritcev). Drugi panjovi s povprečnim delom seveda nimajo te napake pri pitanju, ki pa so za prezimljenje dosti slabši od eksportnih. Kdor ne bi hotel kupiti nalašč za take panji prirejenih pitalnikov, ta bi moral napraviti panj toliko daljši, da bi imel za okvirji zaželjeni prostor za pitanje. Na ta način napravljeni eksportni panj bi moral imeti zadaj okence s kvačicami, ker sicer ne bi

imeli okvirji nobene stalnosti. Torej čebelarji Poljanske podružnice, poizkusite z eksportnim panjem! O raznih drugih stvareh se bomo o priki ustmeno dogovorili.

M. Miklavčič.

Od Šmarjete na Dolenjskem. Že gotovo ste mislili, gosp. urednik, da sem izginil s površja zemlje ali vsaj izmed kroga čebelarjev, ker sem Vam obljubil v jeseni, ko smo si bili tako različni med seboj, ko ste drugi delali računski sklep, jaz pa šele proračun, da se zopet oglasim. Torej naj povem, kako je z mojimi muhami. Ko sem jeseni začel, oziroma obnovil svoje čebelarstvo, vzimil sem 10 panjev. Radoveden sem bil, kaj bo do spomladi? Povsod sem čul: Toliko in toliko panjev mi je utihnilo, to se ve, da za zmirom. Prišel je topli dan 20. februarja, ko odprem čebele. In glej čudo, iz vseh 10 panjev so mi že nasproti šle moje ljubljenske. Zelo sem bil vesel. Kdor je letos dobro prezimil, se sme šteti med čebelarske mojstre. Vreme je bilo potem ugodno za čebelni razvoj, le od 4.—9. aprila so bili dnevi, da se je človeku srce trgalo žalosti; vsak dan sneg! Črešnja je začela cvesti sredi aprila ter je prav dobro medila. Rojev nisem pričakoval zelo zgodnjih, treba je bilo misliti bolj na zasilno pitanje, kot na špekulativno. Prvi roj sem dobil dne 14. maja, in do dne 19. maja vseh 10 prucev. Ko sem bil to pisal, sem moral prenehati in ogrebsti prvega drugca. Že dolgo je bila moja želja, ker sem uvidel potrebo, da se tu ustanovi čeb. podružnica, a ker sem bil odsoten in čebelaril pri vojakih brez čebel, mi ni bilo to mogoče. Sedaj se mi je izpolnila ta želja. V nedeljo dne 7. maja nas je posetil g. A. Likozar ter nam obrazložil glavne točke čeb. panoge. Zanimanje je bilo še dosti povoljno, priglasilo se je takoj 16 članov, ter se je sklenilo, da se ustanovi samostojna podružnica. V odbor so voljeni sledeči gg.: Frančišek Gregorčič, načelnik; Ivan Demšar, nadučitelj, namestnik; Franjo Hiti, tajnik; Anton Jerman, blagajnik in M. Gregorčič, odbornik. Gospodu Likozarju bodi izrečena na tem mestu zahvala za poduk in prijaznost. Vidi se, da je mož na svojem mestu, le žal, da je imel premalo časa. Članom podružnice pa želim, da bi se ravnali po navodilih, ki ste jih slišali, da bi ne bilo opažati vedno več praznih uljnjakov. Malo na široko sem danes raztegnil usta, pa oprostite, g. urednik, če vam ni dovolji, pa malo prikrajšajte, ali pa naj počiva moja pisateljska umnost v uredniškem košu. Samo če to storite, mi upade pogum, ker se mislim še večkrat oglasiti posebno, ker mi je slavni odbor osrednjega čeb. društva sklenil poveriti vodstvo opazovalne postaje. Potem bode opazili v vsaki številki „Čebelarja“ nekaj mojih modrosti. Vsem muharjem čebelarski pozdrav, želim veliko rojev, še več medu, da bi bilo leto, ko bi čebele nas redile, ne mi čebel s sladkorjem. To nam izprosi čebelarski patron sv. Ambrož!

Frančišek Gregorčič.

Sestanek absolventov grmske šole. Na željo, izraženo od raznih strani, se priredi na Grmu tekom letošnjega leta sestanek nekdanjih učencev tega zavoda. Vse potrebne priprave za ta sestanek bo vodil posebni odbor, sestojč iz nekdanjih učencev. Da se dobe potrebni naslovi in da se določi najprikladnejši čas za ta sestanek, se vabijo že sedaj nekdanji absolventi, da prijavijo svoje naslove in svoje želje glede sestanka naravnost na ravnateljstvo kmetijske čole na Grmu.

Iz spodnještajerskega čebelarskega društva.

Poučni shodi:

11. Dne **25. junija** pri Sv. Emi ob 3. uri popoldne v bralni sobi.
12. Dne **2. julija** v Novicerkvi pri Celju ob 2. popoldne pri čebelnjaku gosp. A. Arliča v Soteski.
13. Dne **9. julija** podružnica za gornjeradgonski okraj ob 2. uri pop. pri čebelnjaku g. A. Šuta v Boračevi.
14. Dne **16. julija** podružnica za ormoški okraj ob 3. popoldne pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji pri čebelnjaku gospoda župnika.

Iv. Jurančič.

IV. odborova seja

dne 8. junija 1911.

Poroča tajnik Hinko Zirkelbach.

Navzoči razven Žnideršiča vsi odborniki. — Čebelarski tečaj se preloži na 9. julij. — Sestava programa za čebelarski tečaj. — Rešitev raznih dopisov in prošenj.

Naznanila osrednjega društva.

Glavni odbor je prejel naslednje pismo, ki ga priobčujemo, kakoršno je v originalu:

„Tega 4./17. 1911. pošta gorje. vas. Kernica

Jest. imam. 10 panov čebel. pa use so lačne. 2. kile tega meter jala sem že dobil. pani hvale ureden. moje lublenke najedo peska. pa tud žagana ne. prosem čeje mogoče pošlite mi 10 kil brezdaučenga slad korja. žagane pa pesek se per nas brez denarja dobi. ga imamo. kar. cele. kupe. kar bi ga imeli men poslat ga žiher sebi ob deržite.

Jožef Ambrožič ud gorjanske podružince pa tude ud za druge ilirske Bisterce.“

Glavni odbor je vendar naznanil, da bo neobdačeni sladkor zmešan s 4% peska in 1% žaganja, in ga tudi ni sam mešal, ampak se je to zgodilo že v tovarni, da ga ne morejo čebelarji ali njih boljše polovice rabiti za druge potrebe n. pr. za kofetek. Peska in žaganja pa tudi odbor nima kaj rabiti, posebno pa nima časa te drobne primesi iz sladkorja izbirati, četudi želi to samo posamezen ud.

O d b o r.

Čebelarški tečaj

bo dne 9. julija t. l. (ne 2. kakor je bilo v zadnji številki napovedano) pri vzornem čebelnjaku gospoda Ivana Stergarja na Bitnjah pri Bohinjski Bistrici. — Predavali in praktično razkazovali bodo gg.: Likozar, Rojina, Stergar, Verbič in Žnideršič. Razpravljali bodo o koristi in razvijanju čebel, o rojenju, panjih in njih opremi, o krmljenju in prezimovanju, o čebelnih boleznih in sovražnikih, o pridobivanju medu in voska ter uporabi raznega orodja in o različnih načinih čebelarjenja. Predavanje se bo pričelo dopoldne ob 9. in popoldne ob pol 2. uri.

Bitnje so kakih 20 minut oddaljene od Bohinjske Bistrice. Dopoldne bodo pri vlakih čakali domači čebelarji, ki bodo udeležnikom pokazali, kam naj jo krenejo. V Bitnjah je le ena gostilna. Vsakega, ki želi obedovati, prosimo, da to vsaj 4 dni prej naznani zgoraj imenovanemu g. Ivanu Stergarju.

Vsakovrstne panji, posamezno ali več skupaj, **čebelnjake** in **paviljone** kakor tudi vsakovrstne druge **mizarske reči**, izdeluje po delu primernih cenah

2—1

Frančišek Ratek, mizar in čebelar, **Dornova št. 43**, pošta **Možganci**, **Stajersko**.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu**.

Z **dobrimi čebelami** lahko postreče Jan.
Ilaš na Vačah. 2-1

Prodaj:

Garantirano zanesljiv **ajdov pitanec**, 5 kg posoda 7-50 K.
Umetno satovje iz domačega voska 1 kg 4-20 K. Čebelarški knjigi: »Popolni nauk o čebelarstvu« s podobami in »Razpravo o rojenju čebel«. Obe knjigi staneta elegantno vezani 4 K, mehko vezani 3 K 20 h. — **Deščice za okvirje**, natančno 6×25 mm, krasno iz lipovega lesa našagane in oblane, 100 m 3 K.

I. N. BABNIK, „Čebelarški dom“, Dravljje, pošta Št. Vid pri Ljubljani.

Garantirano zanesljiv, doma pridelani

med - pitanec

12-5

1 kg 1-60 K.

Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umetno satovje

Prodaja:

1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Stiskalnica na škarje za med in vosek je po ceni na prodaj.

:: Na prodaj je 100 praznih kranjskih in nekaj Ambrožičevih panjev. ::

Kranjska čebelarška zadruga v Ilirski Bistrici prodaja

trčan med

zajamčeno čist, v 5 kg dežicah po K 8-50 franko, v 25 kg dežah po K 1-50 kilogram.

umetno satje

iz zajamčeno čistega voska, za vsako mero prirezano, kilogram po K 4-40, zaboječek s 3 1/2 kg vsebine za K 15-50

Pri večjem odjemu znižane cene.

poštne prosto.

Svojim članom preskrbuje eksportne panji kot so opisani v I. številki predlanskega „Slov. Čebelarja“ s satniki in začetki iz umetnega satja po K 4-—

Iste z na žico vdelanimi sedmimi umetnimi satji po K 6-60.

Albertijeve panji kompletne kot so v lanskem „Slov. Čebelarju“ opisani po K 12-—. **Iste** z okvirnimi vrati po K 13-—.

Od svojih članov prevzema **svitel trčan med** po K 1-30, **ajdov** po K 1-— **voščine** po K 1-10, **vosek** po K 3-10 kilogram, franko Ilirska Bistrica.

Kdor hoče postati član zadruge mora plačati vsaj 2 K na račun deleža in poslati podpisano pristopno izjavo.

12-5

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarško društvo“.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.